

REZOLUȚIUNEA CONTRACTELOR COMERCIALE INTERNAȚIONALE

Dr., conf. univ. **Lilia GRIBINCEA**

TERMINATION OF THE INTERNATIONAL COMMERCIAL CONTRACTS

A party may terminate the contract where the failure of the other party to perform an obligation under the contract amounts to a fundamental non-performance.

The right of a party to terminate the contract is exercised by notice to the other party. If performance has been offered late or otherwise does not conform to the contract the aggrieved party will lose its right to terminate the contract unless it gives notice to the other party within a reasonable time after it has or ought to have become aware of the offer or of the non-conforming performance.

On termination of a contract to be performed at one time either party may claim restitution of whatever it has supplied under the contract, provided that such party concurrently makes restitution of whatever it has received under the contract. If restitution in kind is not possible or appropriate, an allowance has to be made in money whenever reasonable.

Rezoluțiunea este desființarea cu efect retroactiv a unui contract comercial internațional cu executare imediată, la inițiativa uneia dintre părți, ca urmare a neexecutării obligației celeilalte părți din cauze imputabile acesteia¹. Rezoluțiunea poate fi *legală*, efectuată în temeiurile stabilite de lege și *convențională*, efectuată prin acordul părților. Clauza contractuală prin care părțile prevăd dreptul de a rezolvi contractul în cazul survenirii anumitor împrejurări sau evenimente este numită *clauză rezolutorie* sau *pact comisoriu*.

Doctrina juridică atenționează² că este important să se facă deosebire între *clauza rezolutorie* și *condiția rezolutorie*, care este o modalitate a contractului. În cazul condiției rezolutorii, desființarea contractului depinde de un eveniment viitor și incert, ce nu ține de comportamentul părților. În cazul clauzei rezolutorii, rezoluțiunea se datorează comportamentului

¹ M. N. Costin, Dicționar de drept internațional al afacerilor, vol.III, Lumina Lex, București, 1996, p.150.

² A. Băieșu, Sancțiunile neexecutării contractului în dreptul comerțului internațional. Monografie, Chișinău, CEP USM, 2011, p.229.

culpabil al debitorului. Condiția rezolutorie, având natură obiectivă, dacă se realizează, desființează prin ea însăși contractul, pe când în cazul clauzei rezolutorii de cele mai dese ori mai este necesară și manifestarea de voință a creditorului. Totuși, în practică nu este întotdeauna ușor să se facă o distincție netă între aceste două categorii juridice. Astfel, neobținerea unei licențe de export poate constitui cauza rezoluțiunii în cazul în care vânzătorul nu a făcut demersurile necesare pentru a o obține. Ea poate fi o condiție rezolutorie dacă obținerea licenței este legată de o largă putere decizională a autorităților publice. De asemenea, aceasta poate constitui o circumstanță de forță majoră, dacă neobținerea ei este legată de evenimente imprevizibile și irezistibile³.

Conform Principiilor UNIDROIT⁴ privind contractele comerciale internaționale, Ediția a treia – 2010 (în continuare – Principiile UNIDROIT)⁵, o parte poate considera contractul încetat atunci când neexecutarea unei obligații de către cealaltă parte este fundamentală. Pentru a determina caracterul esențial al unei neexecutări, trebuie avute în vedere următoarele circumstanțe:

a) neexecutarea lipsește creditorul de ceea ce acesta ar fi fost îndreptățit să obțină în baza contractului, cu excepția cazului în care debitorul nu prevăzuse sau nu ar fi putut să prevadă, în mod rezonabil, un astfel de rezultat;

b) stricta respectare a obligației care nu a fost executată ține de esența contractului;

c) neexecutarea este intenționată sau din neglijență;

d) neexecutarea dă creditorului motive să creadă că nu poate miza pe executarea contractului în viitor;

e) debitorul va suferi, în caz de rezoluțiune, pierderi disproporționate ca rezultat al pregătirii sau executării contractului.

În cazul în care încălcarea contractului constă

³ Van Der Mers M., Philippe D., L'inexécution dans les contrats du commerce international, in: Les sanctions de l'inexécution des obligations contractuelles. Etudes de droit comparé, sous la direction de M. Fontaine et G. Viney, Bruxelles, Bruylant, Paris, LGDJ, 2001, p.757, citat de A. Băieșu în op.cit., 2011, p.229.

⁴ Institutul Internațional pentru Unificarea Dreptului Privat este o organizație interguvernamentală, independentă cu sediul la Roma. UNIDROIT a fost înființat în anul 1926, ca organ auxiliar al Societății Națiunilor, activitatea sa încetând odată cu desființarea organizației mondiale. În anul 1940 Institutul a fost reînființat în baza Statutului, care de fapt constituie un acord interstatal. Pentru informații generale a se vedea <http://www.unidroit.org>.

⁵ art.7.3.1.

în întârzierea executării acestuia, creditorul poate, de asemenea, să considere contractul încetat, dacă debitorul nu-l execută înainte expirării termenului acordat suplimentar pentru executare. După cum vedem, nerespectarea termenului suplimentar oferit de creditor debitorului determină caracterul esențial al încălcării și justifică rezoluțiunea.

În același context, Codul Civil al Republicii Moldova⁶ prevede⁷ că o parte poate rezolvi contractul dacă există o neexecutare esențială din partea celeilalte părți, iar pentru determinarea neexecutării esențiale se iau în considerare în special următoarele circumstanțe:

a) neexecutarea privează substanțial creditorul de așteptările sale în privința contractului, cu excepția cazului când debitorul demonstrează că nu a prevăzut și nu putea să prevadă în mod rezonabil rezultatul scontat;

b) executarea întocmai a obligațiilor ține de esența contractului;

c) neexecutarea este intenționată sau din culpă gravă;

d) neexecutarea dă temei creditorului să presupună că nu poate conta pe executarea în viitor a contractului.

Potrivit Codului Civil român⁸, creditorul, dacă nu cere executarea silită a obligațiilor contractuale, are dreptul la rezoluțiunea contractului sau, în cazul unui contract cu executare succesivă, la rezilierea acestuia, precum și la daune-interese dacă i se cuvin. Rezoluțiunea poate viza doar o parte a contractului, atunci când executarea sa este divizibilă⁹. Creditorul nu are dreptul la rezoluțiune atunci când neexecutarea este de mică însemnătate, afară numai dacă, fiind vorba de o obligație cu executare succesivă, neexecutarea are caracter repetat. Orice stipulație contrară este considerată nescrisă. Totuși, creditorul are dreptul la reducerea proporțională a prestației sale dacă, după împrejurări, aceasta este posibilă. Dacă reducerea prestațiilor nu poate avea loc, creditorul are dreptul doar la daune-interese¹⁰. Și Codul Civil al Republicii Moldova prevede drep-

tu creditorului la reducerea obligației corelative¹¹.

Codul Civil al Republicii Moldova reglementează rezilierea contractului sinalagmatic, stipulând¹² că dacă una dintre părți nu execută sau execută în mod necorespunzător o prestație scadentă, decurgând dintr-un contract sinalagmatic, cealaltă parte poate, după expirarea fără rezultat a unui termen rezonabil pe care l-a stabilit pentru prestație sau remediere, să rezoluționeze contractul dacă debitorul trebuia să-și fi dat seama, în baza termenului de grație, de iminența rezoluțiunii. În cazul în care nu a fost stabilit un termen sau termenul este necorespunzător de scurt, se consideră ca stabilit un termen rezonabil. Dacă în raport cu felul neexecutării obligației nu se poate stabili un termen, se face o somație. Dacă neexecutarea obligației se limitează la o parte din prestație, creditorul poate rezolvi contractul integral doar în cazul în care nu are niciun interes în executarea parțială a prestației.

Codul Civil enumeră expres situațiile în care nu este necesară stabilirea unui termen de grație sau somație, acestea fiind următoarele¹³:

a) debitorul a respins în mod cert și definitiv executarea;

b) încălcarea obligației constă în faptul că prestația nu a avut loc într-un anumit termen stabilit prin contract și creditorul a legat prin contract interesul său pentru prestație de executarea ei în termen;

c) datorită unor împrejurări speciale, luându-se în considerare interesele ambelor părți, rezilierea imediată este justificată;

d) a expirat termenul de 30 de zile de la scadență și de la intrarea unei note de plată sau unei alte invitații de plată similare¹⁴, fără ca obligația să fie executată.

Dacă nu este necesară somarea sau dacă este evidentă inutilitatea prelungirii termenului de executare, creditorul poate rezolvi contractul imediat.

Dreptul american, în caz de neexecutare a contractului, consacră patru posibilități în favoarea creditorului în situația în care debitorul nu-și execută obligațiile¹⁵. Noțiunea de rezoluțiune (*rescission*) este utilizată de cele mai multe ori în legătură cu desființarea contractului ca urmare a erorii (*mistake*) în care se află una sau ambele părți în momentul

⁶ Codul a fost adoptat la 6.06.2002 și a fost publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 82-86 din 22.06.2002. Codul este pus în aplicare începând cu 12.06.2003.

⁷ art.735.

⁸ Legea nr.287/2009 privind Codul Civil a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.511 din 24 iulie 2009. Potrivit Legii nr.71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul Civil, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 409 din 10 iunie 2011, Codul Civil a intrat în vigoare la 1 octombrie 2011.

⁹ art.1559.

¹⁰ art.1560.

¹¹ art.746.

¹² art.709.

¹³ art.710.

¹⁴ prevăzut în art.617, al. (4) al Codului Civil.

¹⁵ D.H. Vernon, *Contracts: Theory and practice*, Matthew Bender & Co, New York, San Francisco, 1980, p.6-1 până la 6-106.

încheierii contractului¹⁶ ori în cazul în care, într-un contract sinalagmatic, părțile convin să desființeze vechiul contract și să încheie, în locul acestuia, un nou contract¹⁷.

Conform Codului Civil francez¹⁸, dacă una din părțile contractului sinalagmatic nu execută obligația asumată, cealaltă parte poate cere instanței de judecată rezoluțiunea contractului pentru neexecutare. Rezoluțiunea contractului nu operează de plin drept. Partea, în privința căreia angajamentul nu s-a executat, are opțiunea de a invoca excepția de neexecutare sau de a obliga cealaltă parte să execute contractul când acest lucru este posibil sau să ceară rezoluțiunea, eventual cu daune-interese.

Potrivit Codului Civil german¹⁹, în cazul în care, într-un contract sinalagmatic debitorul nu execută o obligație scadentă sau nu o execută conform stipulațiilor contractuale, creditorul poate rezolvi contractul dacă a acordat debitorului, fără succes, un termen rezonabil pentru executare sau pentru reparare în natură. Creditorul este eliberat de obligația de a fixa un termen suplimentar debitorului atunci când acesta refuză în mod serios și definitiv să execute, atunci când părțile au prevăzut în contractul lor o dată sau un termen pentru executare și creditorul a legat de această dată sau de acest termen interesul său pentru operațiunea respectivă, precum și atunci când circumstanțe particulare justifică operarea imediată a rezoluțiunii.

În dreptul englez, creditorul obligației neexecutate nu are o opțiune între executarea silită în natură a datoriei și rezoluțiune²⁰. Cum în legislația britanică rezoluțiunea nu are caracter judiciar, nu operează distincția între rezoluțiunea judiciară și cea convențională. Părțile însă au dreptul să stipuleze în contract clauze potrivit cărora, în cazul în care intervin anumite evenimente sau anumite împrejurări ulterioare încheierii contractului, acesta va fi desființat de drept, fără a se menționa dacă este vorba de neexecutarea unei clauze esențiale și fără a mai fi necesară o declarație de rezoluțiune din partea creditorului²¹.

¹⁶ J.M. Friedman, Contract remedies, West Publishing Co, St.Paul, Minn, 1981, p.233-268.

¹⁷ J.E. Murray, Jr, Cases and Materials on Contracts, The Bobbs-Merrill Co, Indianapolis, New York, 1976, p.1223-1227.

¹⁸ art.1184.

¹⁹ § 323.

²⁰ G.H. Treitel, Law of contract, Eighth Edition, Sweet and Maxwell, London, 1991, p.847.

²¹ J.M. Caughran, Angleterre. Rapport national, în „Les effets des contrats dans les pays marché commun” sous la direction de René Rodiere, Edition A.Predon, Paris, 1985, p.240.

Principiile UNIDROIT reglementează²² încălcarea anticipată a contractului, menționând că o parte poate considera contractul încetat dacă, înainte de data scadenței, este clar că va exista o neexecutare esențială a debitorului obligației. O prevedere similară întâlnim în Codul Civil român²³. Și Convenția de la Viena asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri²⁴ din 11 aprilie 1980 reglementează această situație²⁵, precizând că dacă înainte de data executării contractului este manifestat că o parte va săvârși o contravenție esențială la contract, cealaltă parte poate să-l declare rezolvit. Partea care are intenția să declare contractul rezolvit, dacă dispune de timpul necesar, trebuie să o notifice celeilalte părți în condiții rezonabile, pentru a-i permite să dea garanții suficiente de bună executare a obligațiilor sale. Notificarea nu este necesară dacă cealaltă parte a declarat că nu-și va executa obligațiile.

Principiile UNIDROIT asigură părții care crede în mod rezonabil că va exista o neexecutare esențială din partea debitorului dreptul de a solicita o asigurare a executării la termen și poate, între timp, să suspende executarea obligațiilor sale. Atunci când această asigurare nu este oferită într-un termen rezonabil, partea care o cere poate considera contractul încetat²⁶.

În contractele comerciale internaționale, în cuprinsul clauzei rezolutorii, părțile pot să prevadă că în cazul în care una din părți nu își execută obligațiile sale, contractul este rezolvit. În această situație, rezoluțiunea va opera, conform prevederilor legale, prin declarație scrisă față de cealaltă parte. De asemenea, părțile pot stipula expres în contract, printr-o clauză rezolutorie, că în cazul neexecutării obligațiilor contractul este rezolvit de plin drept, fără a fi necesară vreo somație sau punere în întârziere și fără oricare altă formalitate prealabilă. Într-o atare situație, la expirarea termenului de executare a obligațiilor, dacă una din părți nu și-a onorat obligațiile contractuale, contractul încetează necondiționat.

Dacă ne referim la efectele rezoluțiunii, Codul Civil al Republicii Moldova prevede²⁷ că în cazul exercitării dreptului de rezoluțiune, contractul încetează și părțile sunt eliberate de obligația de a presta, fiind necesar să restituie prestațiile executate și veniturile realizate – *restitutio in integrum*. Potrivit

²² art.7.3.3.

²³ art.1562.

²⁴ Republica Moldova a aderat la Convenție prin Hotărârea Parlamentului nr.115-XIII din 20.05.1994.

²⁵ art.72.

²⁶ art.7.3.4., Principiile UNIDROIT.

²⁷ art.738, al.(1).

Principiilor UNIDROIT²⁸, la încetarea contractului cu executare imediată, fiecare parte poate cere restituirea a ceea ce a furnizat, cu condiția ca această parte să restituie, la rândul său, ceea ce a primit. Contractul se desființează retroactiv, *ex tunc*, din chiar momentul perfectării lui. Codul Civil român stabilește²⁹ că un contract desființat prin rezoluțiune se consideră ca și cum nu a fost niciodată încheiat. Dacă prin lege nu se prevede altfel, fiecare parte este ținută, în acest caz, să restituie celelalte părți prestațiile primite.

Dacă, din anumite motive, restituirea în natură nu este posibilă, potrivit Codului Civil al Republicii Moldova, debitorul va oferi o compensație în bani. Se procedează la o asemenea înlocuire în următoarele situații³⁰:

- a) în funcție de caracterul prestației, restituirea în natură este imposibilă;
- b) obiectul primit este consumat, înstrăinat, grevat, prelucrat sau transformat;
- c) obiectul primit este deteriorat sau a pierit; uzura bunului rezultată din folosința lui conformă destinației nu se ia în considerare.

Principiile UNIDROIT prevăd³¹, că la încetarea contractului a cărui executare s-a prelungit în timp, restituirea poate fi cerută doar pentru perioada de după încetarea contractului, dacă acest contract este divizibil.

Potrivit Codului Civil al Republicii Moldova, obligația compensării în bani în locul restituirii în natură nu apare în următoarele situații³²:

- a) viciul care dă dreptul la rezoluțiune iese la iveală doar în timpul prelucrării sau transformării obiectului;
- b) în măsura în care creditorul răspunde de deteriorarea sau pierirea bunului;
- c) deteriorarea sau pierirea s-ar fi produs chiar și în cazul în care bunul s-ar fi aflat la creditor;
- d) dacă, în cazul unui drept de rezoluțiune conferit de lege, deteriorarea sau pierirea s-a produs la cel îndreptățit să ceară rezoluțiunea, deși acesta a dovedit diligența unui bun proprietar, îmbogățirea realizată urmând să fie restituită.

În cazul în care, contrar regulilor bunei administrări, debitorul nu obține beneficii de pe urma bunului, deși acest lucru i-ar fi fost posibil, el este obligat față de creditor la compensarea valorii veniturilor

²⁸ art.7.3.6.

²⁹ art.1564, al.(1).

³⁰ art.738, al.(2).

³¹ art.7.3.7.

³² art.738, al.(4).

ratate. Debitorul trebuie însă să dovedească, în raport de aceste venituri, doar acea diligență pe care în mod obișnuit o exercită în propriile afaceri³³.

Și Codul Civil al Republicii Moldova³⁴, și Codul Civil român³⁵, dar și Principiile UNIDROIT³⁶ prevăd că rezoluțiunea nu afectează clauzele contractului privind soluționarea litigiilor și alte clauze destinate să producă efecte și după rezoluțiune, cum ar fi, de exemplu, clauza de confidențialitate sau clauza de neconcurență.

Totuși, în doctrina juridică se constată³⁷ că arealul rezoluțiunii în raporturile de comerț internațional este mai restrâns decât cel pe care aceasta îl are în circuitul civil lipsit de elemente de extraneitate. E firesc să fie așa, deoarece rezoluțiunea vizează, prin excelență, contractele sinalagmatice cu executare simultană, iar în comerțul internațional ponderea o au contractele de lungă durată, cu executare succesivă.

Este de observat însă că desființarea contractului comercial internațional prin rezoluțiune constituie o sancțiune extremă, la a cărei aplicare finalitățile urmărite de părți prin perfectarea lui sunt compromise definitiv. De aceea, recurgerea la această soluție trebuie, pe cât e posibil, evitată³⁸. Datorită cerinței de a se menține și executa obligațiile contractuale, rezoluțiunea are caracter de excepție.

Puternice motivații de ordin economic legitimează în majoritatea cazurilor substituirea rezoluțiunii prin soluții tranzacționale menite să salveze contractul și, totodată, să asigure executarea lui în natură³⁹. În același sens se menționează⁴⁰ că sancțiunea însăși a rezoluțiunii (rezilierii) apare, prin voința părților, ca fiind o soluție ultimă, aplicabilă numai în cazul în care salvarea contractului, prin orice mijloace, se dovedește a fi imposibilă. Voința părților în acest sens se exprimă, de regulă, prin clauze contractuale de tipul celor de evitare a riscurilor nevalutare (mai ales, clauza ofertei concurente, a clientului cel mai favorizat, de impreviziune etc.), prin care

³³ art.739, al. (1) Codul Civil al Republicii Moldova.

³⁴ art.738, al.(6).

³⁵ art.1564, al.(2).

³⁶ Art.7.3.5., al.(3).

³⁷ O. Căpățână, B. Ștefănescu, *Tratat de drept al comerțului internațional*, vol.II, Partea specială, Editura Academiei Române, București, 1987, p.72.

³⁸ Lilia Gribincea, *Contractul comercial de vânzare-cumpărare internațională*, Chișinău, Editura Reclama, 2002, p.170.

³⁹ M. N. Costin, S. Deleanu, *Dreptul comerțului internațional*, vol.II, Partea specială, Lumina Lex, 1997, p.223.

⁴⁰ Dragoș-Alexandru Sitaru, *Dreptul comerțului internațional*, *Tratat*, Partea Generală, UJ, București, 2008, p.534.

părțile conferă instanței arbitrale sau judecătorești posibilitatea rezilierii (rezoluțiunii) contractului numai în cazuri extreme.

Spre deosebire de *rezoluțiune*, *rezilierea* este desființarea pe viitor *ex nunc* a contractului comercial internațional cu executare succesivă în timp, ca urmare a neexecutării obligației uneia din părți, din cauze imputabile acesteia⁴¹. Prestațiile anterioare rezilierii rămân neatinsse⁴². Totuși, rareori, prin reziliere se mai înțelege și desființarea unui contract cu executare *uno actu*, prin acordul părților⁴³.

La fel ca și rezoluțiunea, rezilierea poate opera fie de plin drept, fie în baza unui pact comisoriu convenit de părți. În primul caz ea trebuie constatată și pronunțată de către organul de jurisdicție, iar în cel de-al doilea caz operează în puterea convenției părților, intervenția organului de jurisdicție fiind necesară numai dacă există diferend între acestea cu referire la modul de interpretare sau în ce privește executarea acelei convenții.

După cum am menționat, domeniul de incidență al rezilierii se restrânge numai la contractele cu executare succesivă. În cazul unor asemenea contracte pot exista două situații sub aspectul neexecutării de către una din părți a dreptului de a declara contractul desființat, și anume⁴⁴:

a) dacă neexecutarea de către un contractant a obligației sale privind o anumită livrare se înfățișează ca încălcare esențială a contractului, celălalt contractant poate declara desființat contractul cu privire la livrarea respectivă;

b) atunci când neexecutarea de către una din părți a unei obligații privind livrarea creează pentru cealaltă parte motive serioase să creadă că se va produce o încălcare esențială a contractului referitor la obligațiile viitoare, acea parte are facultatea să declare contractul desființat pentru viitor, cu condiția ca o atare declarație să fie făcută într-un termen rezonabil.

Producând efecte numai pentru viitor, rezilierea nu vizează ceea ce s-a executat până la momentul consumării ei. Prestațiile executate până la acel moment nu sunt supuse restituirii. Ele sunt pierdute. În mod firesc, ulterior rezilierii nu se mai execută prestații în baza contractului desființat. Dacă, totuși, s-ar îndeplini acte de executare de către una din părți și după acest moment, prestațiile respec-

tive urmează să fie supuse restituirii celui care le-a executat.

Codul Civil al Republicii Moldova reglementează unele situații în care un contract cu executare succesivă poate fi reziliat printr-o manifestare de voință unilaterală, fără existența unei neexecutări a contractului. Cu titlu de exemplu menționăm:

- În cazul survenirii unei situații de *hardship*, dacă ajustarea contractului la noile împrejurări este imposibilă sau nu se poate impune uneia din părți, partea dezavantajată poate cere rezoluțiunea lui. În cazul contractelor cu executare succesivă în timp, în locul rezoluțiunii se recurge, din motive temeinice, la rezilierea contractului⁴⁵.

- Comitentul este în drept să rezilieze contractul în orice moment, fiind obligat să plătească comisionarului pentru actele juridice deja încheiate remunerația stipulată și să repare prejudiciul cauzat prin rezilierea contractului⁴⁶.

- Dacă un contract de franchising este încheiat pe o durată nedeterminată sau durata depășește 10 ani, oricare din părți are dreptul să rezilieze contractul, cu respectarea unui termen de preaviz de un an⁴⁷.

- Contractul de intermediere poate fi reziliat oricând, fără preaviz, dacă nu s-a convenit asupra unui termen. Totuși, contractul de intermediere exclusivă poate fi reziliat doar pentru motive temeinice și cu respectarea unui termen de preaviz de 2 săptămâni⁴⁸.

- În contractele de asigurare încheiate pe termen nelimitat, ambele părți sunt în drept să rezilieze contractul, respectând un termen de preaviz de cel puțin o lună și de cel mult 3 luni⁴⁹.

Referitor la termenul pentru rezoluțiunea contractului, Codul Civil al Republicii Moldova prevede⁵⁰ că dacă părțile nu s-au înțeles în privința unui termen de rezoluțiune a contractului, celui îndreptățit i se poate stabili de către cealaltă parte un termen rezonabil pentru rezoluțiune. Dacă nu exercită acest drept până la expirarea termenului, creditorul poate rezolvi contractul numai la expirarea fără rezultat a unui termen de grație rezonabil, stabilit de el, sau după o somație rămasă fără efect.

⁴¹ M.N. Costin, Dicționar de drept internațional al afacerilor, Lumina Lex, București, 1996, vol.III, p.149.

⁴² Ion P. Filipescu, Drept civil. Teoria generală a obligațiilor, Editura ACTAMI, București, 1994, p.85.

⁴³ Valeriu Stoica, Rezoluțiunea și rezilierea contractelor civile, Editura ALL, București, 1997, p.15.

⁴⁴ M.N. Costin, op.cit., vol.III, p.149.

⁴⁵ art.625, al.(5).

⁴⁶ art.1052.

⁴⁷ art.1176, al.(2).

⁴⁸ art.1183.

⁴⁹ art.1313, al.(4).

⁵⁰ art.741.